

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Praktisch idealisme

Jop van der Linden: ‘Net dat stapje verder zetten dan voor de hand ligt’

door *Jan Prij*

Redactiesecretaris CDV.

CDV sprak met Jop van der Linden (35). Ooit, afgeknapt op het ideaal om manager te worden, kwam hij tot zijn eigen tevredenheid in het basisonderwijs terecht. Hij werkte op twee ‘zwarte’ scholen in Rotterdam.

Nu werkt hij als adjunct-directeur van een school voor speciaal basisonderwijs (sbo). Hij koos bewust voor scholen in moeilijke stadswijken in Rotterdam, om ‘met problemen in aanraking te komen die er werkelijk toe doen’. Veiligheid en structuur bieden en samen met leerlingen en leraren op school onvermoede stapjes vooruit zetten, daar gaat het hem om.

* * *

Jop wilde oorspronkelijk kok worden, maar om praktische redenen viel de Hogere Hotelschool af. Uiteindelijk ging hij in de jaren tachtig economie studeren aan de HES, om manager te worden: ‘Je wist niet wat dat inhield, zeker als jongere niet, maar manager in wat dan ook, dat was het, in die tijd. Ik ging het heao doen aan de Hogeschool voor Economische Studies in Rotterdam, maar kwam er al snel achter dat zowel de studie als het type studenten mij niet goed lagen. Er werd mijns inziens door studenten en de school vrij hoog van de toren geblazen over

materialistische idealen waar ik me niet in herkende. Het was in de tijd dat Rotterdam vol hing met reclameposters van de HES: “Met een diploma van de HES op zak, heb je zo een vet salaris en een dikke leasebak!”

‘Ik vond dat een nogal patsurig en naïef ideaal, zeker omdat de wereld waaruit de studenten kwamen heel klein was. Het merendeel van de studenten woonde tijdens zijn studie nog thuis, en had nog helemaal niets van de wereld gezien. En dan al gelijk over geld verdienen en dikke auto’s beginnen! Ik ben uiteindelijk afgeknapt op het beeld van de manager en op het ideaal dat de HES ons voorspiegelde.’

‘Ik heb het altijd interessant gevonden om met mensen om te gaan vanuit een bepaalde spontaniteit. Werken in de sociale sector kwam mij te zorgelijk, te weinig speels, praktisch en oplossingsgericht voor. Ik zag mezelf daarentegen wel meester worden, zeker toen ik me realiseerde dat dat niet mijn hele leven hoefde te zijn, maar dat er tal van mogelijkheden waren binnen het onderwijs richting leidinggevende en beleidsmatige functies.’

‘Na de pabo was het voor mij een automatisme om in de binnenstad te gaan werken,

waar je de problematiek van de multiculturele samenleving in al zijn heftigheid tegenkomt. Zin om lang stil te moeten staan bij kleine pseudoproblemen heb ik nooit gehad; het moet wel ergens over gaan vind ik.'

'De wereld van het onderwijs sprak mij onmiddellijk wonderwel aan. Uiteindelijk kwam ik terecht op scholen in Rotterdam-Zuid, met veel kinderen uit gebroken gezinnen, de tweede en derde generatie Marokkanen, Turken, Zuid-Amerikanen, die al enorm veel ellende hebben meegemaakt. Juist dan is het de uitdaging om voor de kinderen een sfeer te scheppen van veiligheid, structuur en duidelijkheid, waarbinnen groei mogelijk is. In de thuissituatie is die sfeer vaak afwezig en ontbreekt ook de vanzelfsprekendheid om kinderen elke dag naar school te sturen. Ik heb kinderen soms van huis gehaald en naar school gestuurd en dat werkte goed. Ouders laten zich in de twee "zwarte" scholen in Zuid waar ik heb gewerkt, gelukkig nog aanspreken door de leraar: die heeft een hoge status en verdient respect, iets wat op de witte scholen minder vanzelfsprekend is bij ouders.'

'Veel kinderen hebben het thuis zwaar. Ze komen uit sociaal-emotioneel zwakkere en economisch minder bedeelde milieus. Je zou ze vaak meer willen geven dan mogelijk is. Je beseft niet hoe "ongewoon" bijvoorbeeld "gewone" schooluitjes voor hen kunnen zijn. Ze zijn nog nooit een week weg geweest, hebben nooit naar hartenlust kunnen spelen en ravotten in de buitenlucht en kunnen daar dan ontzettend van genieten. Zoiets zul je op een "normale" school, waar alles doodgewoon is, echt niet meemaken.'

* * *

Na tien jaar voor de klas te hebben gestaan werkt Van der Linden nu als adjunct-directeur op een school voor speciaal basisonderwijs in Rotterdam-Alexander. Zijn drijfveren zijn niet veranderd: vanuit een postief-rea-

listische houding zo goed mogelijk kinderen tot ontplooiing laten komen. De leraren en de school moeten daartoe een veilige haven voor de kinderen bieden. 'Je wilt ze een basis voor ontwikkeling bieden waar ze voor altijd op kunnen terugvallen. Zeker kinderen "met een vlekje" waar wat mee is, of die om wat voor reden dan ook sociaal, economisch, emotioneel achtergesteld zijn, moeten ervaren dat ze er mogen zijn, dat ze speciale talenten hebben, dat ze erbij horen. Ik zie in pedagogisch opzicht de school eigenlijk als een soort gezin in het groot.'

Met deze vergelijking in het achterhoofd zou je misschien ook kunnen zeggen dat Van der Linden zijn werk mee naar huis neemt. Zijn vriendin en aanstaande vrouw (die ook in het onderwijs zit) heeft drie adoptiekinderen en zes pleegkinderen. Deze uitdagende en niet altijd makkelijke zorg neemt Jop nu samen met haar op zich. Ook deze kinderen hebben al veel meegemaakt en staan om wat voor reden dan ook op achterstand. Maar dat mag natuurlijk geen reden zijn om ze dan maar te laten zitten. 'Kinderen verdienen een goede toekomst, ongeacht afkomst, achtergrond of huidskleur. Het al te vanzelfsprekend genoeg nemen met een bepaalde situatie, een "luie" en "gemakzuchtige" houding spreekt mij absoluut niet aan. Je moet er vanuit welke situatie dan ook wat van maken, en daar hoort voor kinderen én volwassenen doorzetten en knokken bij. Het komt allemaal niet vanzelf. Net dat stapje verder zetten dan voor de hand ligt, dat vind ik belangrijk.'